

skulle vælges af Skoleraadene efter Forholdstal. Jeg tror, at man — saaledes som det ogsaa er gjort gældende i det andet Ting fra enkelte Sider — i Skoledirektionerne vil komme til i høj Grad at savne den juridiske Bistand, man nu har i Amtmanden som Medlem af Skoledirektionen. Efter Lovforslaget vil Amtmanden ikke længere faa Sæde deri; han kan ikke en Gang vælges som Medlem, idet der udtrykkelig staa i Lovforslaget, at de to Medlemmer, der vælges, skulle bo i den Skoledirektionskreds, hvori de ere valgte. Jeg anser det for tvivlsomt, om man kan undvære den juridiske Bistand, som man havde i Amtmanden, da han var Medlem af Skoledirektionen.

Ved Lovforslaget indføres der noget ganske nyt, den saakaldte Skoledirektionskonsulent. I Tilsynskommissionens Forslag var der oprindeligt foreslaaet en Amtsskolekonsulent, og der var sat visse Bestemmelser for hans Virksomhed: han skulde være vejledende, raadgivende og tilsynsførende ved Amtets Skoler. Jeg maa tilstaa, at da jeg saa Tilsynskommissionens Forslag, syntes jeg ikke om den Benævnelse, man havde givet denne Mand. Det forekom mig, at Ordet „Konsulent“ meget daarligt passede, for det var i Virkeligheden en Amtsskoleinspektør, der var foreslaaet. Men der var det gode ved ham, at han vilde faa en Virksomhed, som virkelig betød noget, og der var tilføjede det gode ved ham, at han opfyldte det Krav, som i over en Menneskealder var stillet fra Lærerverdenens Side om at faa et sagkyndigt Tilsyn. Fra min tidligste Ungdom kan jeg huske, at dette Krav har lydt fra skoleinteresserede og da navnlig fra Skolens Mænd selv: vi have intet sagkyndigt Tilsyn, vi ere stifmoderligt behandlede, lad os faa et sagkyndigt Tilsyn, som kan tilse vort Arbejde, som kan hjælpe os i vort Arbejde, og som i det hele taget fuldt forstaa os! Dette Krav var opfyldt ved Kommissionens Forslag, og derfor hilste jeg det med Glæde, og efter hvad jeg har erfaret ude omkring, tror jeg, at man i mangfoldige Kredse hilste det med Glæde. Men hvad er der nu kommet ud af denne Amtsskolekonsulent? Der er kommet en Mand, man kalder Skoledirektionskonsulent, og hvis Virksomhedsomraade i allerhøjeste Grad er indskrænket. Han skal være til Stede ved Skoledirektionens Møder og skal bistaa den, naar den om et eller andet søger hans Raad. Han kan tilkaldes af Lærerne, hvis der er Spørgsmaal, hvorom disse ønske at høre hans

Mening. Han kan tilkaldes af Skolekommissionerne, hvis disse have noget at spørge om. Og endelig skal han lede de saakaldte Instruktionskursus. Men af Tilsyn er der intet tilbage. Al den Styrke og al den Skønhed, der laa i denne nye Post, er nu ganske faldet bort, der er intet tilbage af de gyldne Fjer, som tidligere prydede den. Jeg synes, at Konsulentens Virksomhed bliver en underlig Virksomhed, og jeg forstaaer slet ikke, hvordan en saadan Mand skal gribe Sagen an, saaledes at han virkelig faar noget ud af sin Gerning og selv bliver tilfreds med den. Ja, den højtærede Kultusminister udmalede fornylig et Billede, som ganske vist gjorde, at jeg saa det hele i en anden Belysning, men jeg tror, at naar jeg har faaet lidt koldt Vand i Blodet og tænker over Sagen og ser paa Lovforslaget, som det er, saa vil den gyldne Strøm, som den højtærede Minister gød over Skoledirektionskonsulenten, igen svinde bort, og denne Konsulent vil atter staa i al sin Nøgenhed og al sin Intetsigendehed. Men det er da ogsaa klart, efter de Bestemmelser, der foreslaas om, hvorledes denne Skoledirektionskonsulent skal lønnes. Han skal lønnes med Godtgørelse for sine Rejsegodtgifter og med 6 Kr. i Dagpenge. Det forekommer mig at være en ringe Løn, hvis Arbejdet skal have det Omfang, som den højtærede Minister nys udmalede for os. Thi hvad vil det sige, at han lønnes paa denne Maade? Rejsegodtgørelsen — ja, de Penge bruger han med det samme. Dagpenge — ja dem bruger han vel ogsaa med det samme, og i alt Fald, hvis hans Skole derhjemme skal passes ved Siden af den Virksomhed, han ellers skal udfølge, ville de rigelig gaa til de Vikarudgifter, han faar, for at hans Skole kan blive passet; han kommer til, som det gamle Ord siger, at trøste sig med, at et godt Arbejde bærer Lønnen i sig selv, og det er et godt gammelt Ord, som ikke er ukendt i Skoleverdenen. Jeg maa tilstaa, at denne Skoledirektionskonsulent falder mig, om jeg maa bruge et vulgært Udtryk, noget for Brystet, fordi jeg synes, at hans Virksomhed er saa saare ringe og intetsigende, og hans Stilling ganske svæver i det blaa.

Jeg glemte, inden jeg kom til at omtale dette, et Spørgsmaal, som hænger nøje sammen med Skolekommissionerne, nemlig Skolenævnene. Det er en ganske ny Institution, som skal oprettes efter § 4, og det forekommer mig, at denne Institution ogsaa hænger noget højt oppe, saa